

Col·legi de Periodistes
de Catalunya

RECOMANACIONS SOBRE EL TRACTAMENT PERIODÍSTIC EN MITJANS DE COMUNICACIÓ DE LES INFORMACIONS SOBRE CASOS DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

La Demarcació de Lleida del Col·legi de Periodistes de Catalunya, conscient de la responsabilitat professional que ens correspon als representants dels mitjans de comunicació a l'hora de traslladar a la ciutadania els fets que succeeixen dia rere dia, elabora aquest document de recomanacions a tenir en compte en la redacció, elaboració i tractament de les informacions sobre violència de gènere. Confiem que aquest document sigui útil per a la professió i que serveixi per contribuir a difondre els referents socials necessaris que ajudin a rebutjar la violència contra les dones.

1. Terminología.

Prioritzarem l'ús de “violència de gènere”, “violència masclista”, “violència contra la dona” i evitarem referir-nos a “violència domèstica” o expressions similars que situïn la problemàtica només en l'àmbit domèstic.

Cal fugir dels estereotips i tòpics que poden restar o minimitzar les repercussions personals i socials de les víctimes de la violència de gènere tot evitant la utilització innecessària d'adjectius i descripcions excessivament detallades que s'allunyin de la redacció objectiva dels fets.

2. És un problema social

Intentarem situar les informacions sobre violència de gènere en seccions o espais diferents als dels successos perquè tot i que genera un delictes és, sobre tot, un problema de caire social del qual n'hem d'informar tenint en compte la seva complexitat i les diferents arrels que hi ha darrere d'aquests casos.

És per tant recomanable explicar els antecedents i el procés seguit per la persona agredida abans d'arribar a la situació present.

Com a problema social que és, evitarem associar l'emergència dels casos de violència de gènere a determinades classes socials i/o nivell cultural. Cal, igualment, evitar la relació de causa-efecte entre violència de gènere i alcohol, drogues, ètnia, nacionalitat, gelosia o processos de separació.

3. Respectar els drets de les víctimes i la presumpció d'innocència dels agressors.

Preservarem l'anonimat de les persones víctimes de la violència de gènere respectant la seva decisió sobre la difusió de la seva identitat conscients que la difusió de la mateixa, de vegades, només empitjora la situació d'aquestes persones envers l'agressor o el seu cercle més pròxim.

Evitarem doncs intromissions no desitjades en la vida de les persones així com, especulacions i conclusions prematures sobre els presumptes autors dels casos de violència de gènere a l'espera que l'estament judicial es pronunciï i emeti una resolució judicial.

En tots dos casos, en el de víctimes i en el de presumptes agressors, atendrem les recomanacions que ens puguin fer els cossos de seguretat sobre la conveniència o no de difusió de determinada informació.

4. Selecció de les fonts d'informació

En el tractament de les informacions sobre violència de gènere citarem la font de la informació distingint si es tracta de fonts oficials que provenen d'institucions policials i judicials o si es tracta de testimonis presencials o propers.

En aquest últim cas, prioritzarem el testimoniatge de familiars, veïns i/o coneguts que siguin testimonis directes dels fets o disposin de dades concretes i objectives.

Evitarem, en conseqüència, aquells testimonis que no aportin credibilitat suficient ni seriositat en el conjunt de la informació i siguin, només, un recurs per allargar la crònica periodística o omplir l'espai assignat.

5. Fer seguiment i destacar les històries de superació

Cal que els mitjans de comunicació fem el seguiment dels casos de violència de gènere fins a la seva resolució judicial evitant informar del cas només quan aquest es produeix. Farem doncs el seguiment professional adient en cada cas destacant les mesures judicials que es prenguin i informant d'aquestes en els mitjans de comunicació tenint en compte que en l'exercici de la nostra feina podem contribuir a promoure el rebuig social a la violència de gènere.

Per això mateix, recomanem destacar en els mitjans de comunicació aquells casos, previ consentiment de la víctima, en que la persona hagi superat la situació de maltractaments convençuts que les històries en positiu poden ajudar i animar altres dones en situació similar.

6. Valoració responsable de les imatges

Per publicar fotografies o prendre imatges de les víctimes de violència de gènere haurem de tenir el seu permís o consentiment i, en cas de tenir-lo, evitarem convertir-la en l'únic punt d'informació. Recomanem, en aquest sentit, l'ús d'enfocs que resultin imprescindibles en el tractament i comprensió de la informació rebutjant aquells que siguin innecessaris i aquells que identifiquin testimonis i/o llocs que puguin acabar perjudicant la víctima.

7. Rectificar qualsevol informació errònia

Rectificarem amb celeritat qualsevol error o equivocació en una informació d'aquestes característiques per evitar afegir o crear nous problemes a la víctima. És convenient citar l'origen o font informativa que ha difós l'error o equivocació.

8. Publicar telèfons gratuïts d'assistència víctimes

Recomanem, sempre que sigui possible, la inclusió en les informacions sobre violència de gènere dels telèfons gratuïts d'informació, assessorament jurídic i d'assistència confidencial habilitats tant per les autoritats estatals com autonòmiques com a mecanisme per a difondre l'existència dels mateixos.

- a. 016 : Telèfon habilitat pel la Delegació Especial del Govern contra la Violència de Gènere. Ministeri de Treball i Immigració
- b. 900 900 120 : Telèfon habilitat per l'Institut Català de les Dones. Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat.